

Bemærkninger til forslaget

Forslaget er en videreførelse af det forslag til folketingsbeslutning om løbende regelsanering på det familie- og socialpolitiske område, som blev fremsat den 9. december 1983 og genfremsat den 16. marts 1984 som B 66, jf. Folketingstidende 1983-84, 2. samling, forhandlingerne sp. 4261 og tillæg A sp. 3181. Under 1. behandling 11. april 1984 var der i forskellig form bred tilslutning til forslagens hovedtanke: At ægteskabslovgivningens grundprincipper om selvstændighed og ligestilling så vidt muligt også bør følges i anden lovgivning.

Socialministeren støttede udtrykkeligt individualprincippet. Der var også sympati for beslutningsforslagets andet punkt, hvorefter der skulle udarbejdes forslag til mere ensartede husstandsbegreber inden for sociallovgivningen og alle øvrige lovgivningsområder med henblik på over en årrække at kunne indføre mere konsekvente og forståelige lovregler på det socialpolitiske og familiepolitiske område. Både socialministeren og flere ordførere tilkendegav imidlertid, at disse spørgsmål burde afvente Trierudvalgets arbejde. Dette arbejde er nu afsluttet med en betænkning, der er et velegnet grundlag for det videre arbejde, idet der omhyggeligt redegøres for individualprincippet og dets modsætning, husstandsprincippet, ikke alene inden for sociallovgivningen, men også inden for en lang række andre lovområder. Der er også fyldige oplysninger om de økonomiske konsekvenser. Endelig er der givet et yderst værdifuldt oplæg til prioritering, hvis individualprincippet ønskes gennemført. Forslagsstillerne er af den opfattelse, at det af Trierudvalget fremlagte materiale kun yderligere underbygger, at det politiske mål bør være en fuldstændig gennemførelse af individualprincippet.

Allerede af økonomiske grunde ville en hurtig reform af reglerne være udelukket. Trierudvalgets betænkning har imidlertid fremlagt det fornødne materiale til, at Folketinget nu kan tage stilling til, hvorledes man vil prioritere ændringen af de enkelte regelsæt, inkl. vurdere finansieringsmulighederne.

Forslagsstillerne mener, at problemkomplekset er af så stor betydning, at der hurtigst muligt bør tages stilling til prioriteringen og udarbejdes en tidsplan.

Under behandlingen af det i 1984 fremsatte forslag om regelsanering i familie- og socialpolitikken udtalte socialministeren, at der allerede til en vis grad finder en løbende sanering sted, således at forsørger- og husstandsbegreberne nøje overvejes i forbindelse med en ny lovgivning. Erfaringerne fra lovgivningsarbejdet siden da er dog, at disse overvejelser vedrørende ofte meget udviklede lovområder kun gengives meget sparsomt i lovforslagenes bemærkninger med den deraf følgende risiko for, at problemerne overses (jf. de netop vedtagne ændringer i bistandslovens kontanthjælpsafsnit). Ikke mindst når regeringen ændrer administrativ praksis (som f.eks. gennem cirkulæret af 2. december 1986 vedrørende arveafgift for samlevende personer), forsømmes en vurdering af de overordnede familiepolitiske konsekvenser. Derfor vil det formentlig være mest hensigtsmæssigt, om der ved cirkulære blev indskærpet, at det er et ubetinget krav til fremtidig lovgivning og ændringer af cirkulærer, at man i alle tilfælde, hvor ægteskabslovgivningens grundprincipper ønskes fraveget, i bemærkningerne til lovforslaget udtrykkeligt begrunder, hvorfor en sådan afvigelse findes nødvendig. Der henvises herved til s. 128 i betænkning nr. 9 fra ægteskabsudvalget af 1969, 989/1983, hvoraf det fremgår, at udvalget tillægger denne lovgivningsteknik den allerstørste vægt.

I betragtning af den positive modtagelse, som det tidligere nævnte beslutningsforslag (B 66 i 1984) fik ved 1. behandling, kunne det have syntes naturligt alene at have fremkaldt en forespørgselsdebat med vedtagelse af en dagsorden på baggrund af betænkning nr. 1087.

Når forslagsstillerne i stedet har valgt at fremsætte et forslag til folketingsbeslutning, skyldes det ønsket om, at denne sag undergives en grundig udvalgsbehandling, før et folketingsflertal beslutter sig.